

F.t.beslutn. vedr. skærmterminaler på arbejdspladser

ad 5 og 6. *Information og teknologivurdering*

Reel information til lønarbejderne er et centralt element i at give arbejderne mulighed for at sikre sig imod negative konsekvenser af indførelsen af ny teknologi. Derfor skal arbejdsgiverne have en klar pligt til at informere om enhver form for fornyelse af eller ændring i skærmudstyr og systemer.

Det kan ganske vist til tider være svært at afgrænse, hvornår der er tale om nye systemer eller *ændringer* i bestående.

Ændringer i bestående systemer er efter de foreslåede retningslinjer omfattet af loven, når ændringer medfører, at nye arbejdsopgaver inddrages i systemløsningen, eller når den systemmæssige udførelse af allerede omfattede arbejdsopgaver ændres væsentligt.

Ledelsen har pligt til at egen drift og så tidligt som muligt at informere, således at medarbejderne og deres faglige organisationer har mulighed for at udøve en reel indflydelse på udarbejdelsen af systemspecifikationen. Medarbejderne og de faglige organisationer skal medvirke ved den endelige godkendelse af kravspecifikationen til systemerne, og deres godkendelse skal være en betingelse for, at det egentlige systemudviklingsarbejde kan igangsættes. Under hele systemudviklingen har ledelsen fortsat pligt til at informere, ligesom de faglige organisationer på virksomheden skal være inddraget i hele udviklingsforløbet.

I første omgang kan der foretages en klar afgrænsning mellem hard-ware (udstyr) og soft-ware (programmerne), således at det relativt nemt kan fastslås, at den foreslåede lov omfatter indførelse af nyt hard-ware. Der tænkes selvfølgelig primært på terminaludstyr, altså den del af anlægget, der betjenes af brugerne. Udskiftning af centrale anlæg behøver ikke at have nogen indflydelse i betjenerledet, men i det omfang det centrale anlæg får indflydelse på brugerens arbejdsrytme, vil det også være omfattet af den foreslåede lov.

Nye systemer – i betydningen nyt soft-ware – vil også normalt kunne afgrænses. Nye systemer defineres som omlægning af arbejdsfunktioner, der hidtil har været udført manuelt, til udførelse i et EDB-system. Indførelse af systemer, der udfører arbejdsopgaver, som hidtil ikke har været udført, defineres også som nye systemer. Nye systemer i disse to betydninger er omfattet af loven.

Hvis der ønskes foretaget ændringer i bestående systemer i drift, må disse ændringer behandles på samme måde som ved indførelse af nye systemer.

Informationen skal gives skriftligt og i en sådan form, at indholdet fremstår overskueligt og alment

tilgængeligt, dvs. at brugen af fremmedord og tekniske udtryk så vidt muligt undgås. Den skriftlige information skal omhandle alle væsentlige aspekter af den påtænkte indførelse eller ændring. Ud over ledelsens egen information skal der gives en bredere og mere alternativ præget information, således at der findes et alsidigt grundlag at tage stilling ud fra.

Til det formål skal der foretages en teknologivurdering, inden der træffes beslutninger om indførelse eller ændringer. Vurderingen skal omhandle konsekvenserne for arbejdsmiljøet, arbejdets tilrettelæggelse og indhold, personalebehov og uddannelseskrav. Andre forhold bør inddrages, hvis de er af særlig betydning i den pågældende virksomhed.

Til gennemførelse af teknologivurderingen kan der indhentes bistand udefra i form af konsulenter eller særlige eksperter. Udvælgelsen af denne bistand skal fra arbejdsgiverens side ske i samarbejde med medarbejderne og disses faglige organisationer. For at sikre medarbejderne det bedst mulige vurderingsgrundlag skal de faglige organisationer tillige have mulighed for selv at indhente konsulent- eller ekspertbistand, hvis de finder det nødvendigt. Udgiften til denne bistand betales fuldt ud af arbejdsgiveren, uden at denne kan stille krav til den indhentede bistand.

Endvidere skal de lokale faglige organisationer have mulighed for at tage konsulenter fra deres hovedorganisationer med som bisiddere i forhandlinger, hvis de finder det ønskeligt.

Såvel ledelsens skriftlige information som resultaterne af teknologivurderingen skal forelægges alle virksomhedens medarbejdere. De skal inden for den normale arbejdstid have den fornødne tid til at sætte sig ind i informationerne og til at drøfte dem. Det er vigtigt, at der er ordentlige muligheder for at sætte sig ind i sagerne. De faglige organisationer på virksomheden vurderer selv, hvor meget tid der skal bruges til at læse informationerne og til afholdelse af møder i de faglige klubber.

Mangelfuld information fra arbejdsgiveren eller uenigheder mellem parterne om de givne informationer og/eller den foretagne teknologivurdering har opsættende virkning på beslutningstagningen.

Ingen afgørende beslutninger kan tages, førend medarbejderne og deres faglige organisationer har haft mulighed for grundigt at tage stilling til sagerne og fremlægge deres synspunkter og forslag.

ad 7. *Kontrol og overvågning*